6063 ՝ 1888 ՕԳՈՍՏՈՍ 26 ՇԻՄԱՍ 29 ՈՒՆՁՈՒ ՍԷՆԷ ԱԼԱՖ ՍԵՊՏ 7 Ն 6063

20 ՓԱՐԱ

Ղ-ԷՐ-ՄԷՆ ՀԵՐ ՅԱՆ ԱԲԵՐ
ՆԻՇԱՆԱԼԱՀ
Մեծ մեծ . . . 8
Անդը տալ 4
Բոլոր էրդիրք դէպ տալ.

Արևելեան Էջիֆեան

2 ՕՓՍԻՈՆ

Ամէն օրուան համար, զեղ. դէպ հանդէս, քաղաքական, գրական ընդարձակ, հանրային մասնագիտութիւն էջերով հրատարակուած։

ՊԱՀԻՊ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱՐԱՊԵՏ Ե ՓԱՆՈՍԵԱՆ

١٢٠٤ ԱՎՈՍՏՈՍ ՀԳ

١٢٠٥ ՄՈՒՀԱՐՐԻՄ ١

ԽԱՐԻՃԻՑԵԼ

—o—

ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

ՍԷՆ-ՔԷԹԷՐԷՍՊՈՒՐԿ, 5 սեպտ. — Ռուսիա Իմբէրաթօրիչասը տիւն ագշամ պուրաեա մուվասէլէթ իյլէմիշ տիր։

Փարիս, 5 սեպտ. — Զինի-Հինտի վալիսի Մ. Դօնսթան մէմուրիէթինտէն ազլ օլունմուշ տուր։

(Զինի-Հինտի Հինտիսթան իլէ Զին սէմալիքի պէյնինտէ պիւեիւք պիր Հինտ նիմ-ճէզիրէսի օլուպ, 29 պէն նուֆուսու շամիլ տիր. Ֆրանսանդն օրատա պիր միւսթէմլիքէաթը (գաղթականութիւն) վար տըր։)

Փարիս, 5 սեպտ. — Տիժօն եաղընլարընտա կէչէն ագշամ իքի էքսբրէս թրէնի միւսատէմէ իտիպ, խաթթտան չըգմըշլար. տոգուզ քիշի թէլէֆ օլմուշ վէ սէքիզ քիշի տախի եարալանմըշ տըր։

—o—

ԱԼՄԱՆԻԱՆԸՆ ՕՐՏՈՒՍՈՒ

Պիւեիւք Ֆրէտէրիգին կիւնիւնտէ, Ֆրանսա իլէ Բրուսիա պէյնինտէ միւնասէպաթը տօսթանէ ճէրէեան իթմէքտէ օլտուղու սըրատա, պու իքի միլլէթ եէքտիկէրինէ օ տէրէճէ ասարը մէվէյտուէթ կէօսթէրմէքտէ իտիլէր քի, ատէթա եէքտիկէրինին քեաֆֆէի թէչէպպիւսաթընը թագիտ իտէօրլար իտի. ֆագաթ Ֆրէտէրիգ իլէ իսալէֆլէրի պաղը հարաքեաթը ղայրը մագպուլէտէ պուլունարագ, Բրուսիանդն մուհարէպէտէ մաղլուպ օլմասընդն նէթիճէսի օլմագ իւզրէ, 1793 սէնէսի Ինգըլապը զուհուր իթտի։ Պինաէն ալէյհ օլ վագըթթ օրտունուն թէչքիլաթ ու իսարէսինճէ թէպտիլաթ իճրասընա իհթիեաճ հասըլ օլուպ, պիլ ախէրէ պիր սուրէթը իտարէ գապուլ օլունտու, վէ պու սուրէթը իտարէ սաեէսինտէ իսլահաթը էսասիյէ վիճրուտէ կէլէրէք, պու կիւնքի տէրէճէի թէնսիգաթը քէսպ էյլէտի։

Ասրը հազրըտա, ասաքիրի նիզամիյէ իչին իւչ սէնէ, իհթիեաթ ասաքիրի իչին իքի սէնէ վէ ասաքիրի ըէտիֆէ իչին եէտի սէնէ միւտտէթը ասքէրիյէ թայինին օլունմուշ տուր։ Ասաքիրի ըէտիֆէ 470 պին նէֆէրտէն իպարէթ տիր։

1860 տա, օրտու 81 փիեատէ վէ 48 սիւվարի թապուրունա թագիտ օլունուպ, խըտմէթը ասքէրիյէ 7 սէնէյէ իպլաղ իտիլմիշ տիր։ Պու վէճհ իլէ, ումում օրտու 1859 տան էվվէլ 525 պին նէֆէրտէն իպարէթ պուլունտուղու հալտէ, չիմտիլիք 625 պինէ պալիղ օլմուշ տուր։

1871 սէնէսինտէ զուհուր իթմիշ օլան Ֆրանսա-Բրուսիա մուհարէպէսի, կէրչի Ալման օրտուսունուն չէրէֆինի արթըրմըշ իսէ տէ, պաղը իսլահաթը էսասիյէյէ մէճպուրիյէթ հասըլ իթմիշ, վէ օլ զէմանտան պէրու, իսլահաթը մէզքիւրէնին վիճուտփէզիր օլմասը զըմնընտա, պու-վանիյնի միւխթէլիֆէ գապուլ օլունմուշ տուր։

Հէր սէնէ նոյեմբերին իպթիտասընտա, 20 եաշընտա օլան կէնճլէր մուհաֆազայի մէմլէքէթ իչին ասքէրէ ալընընը։ Պու իշի գօլայլաթմագ իչին մէմալիք բէյժիօնլարա թագսիմ օլունուպ, հէր պիր բէժիօնտա սուրէթը տախմէտէ պիր գօլ օրտու պուլունտուրուլմաղա վէ հէր պիր օրտու՝ նէֆիէրաթընը, կէրէք սուլհ վէ կէրէք մուհարէպէ վագթինտէ, օլ բէժիօնլարտան ախզ իթմէքտէ պուլունմուշ տըր։

Բէժիօնլար տախի հէր պիրի 17 նահիյէլէրէ թագսիմ օլունմուշ տուր։ Տէօրթ նահիյէտէն ալընան ասաքիր պիր պէօլիւկիւ վէ օն նահիյէտէն ախզ օլընանլար տախի պիր գ օլ օրտուեու, թէչքիլ իթմէքտէ տիրլէր։

Ալմանիատա 42 եաշընը իքմալ իթմէմիշ օլան վէ սըհհէթի եէրինտէ պուլունան հիչ պիր քիմսէ քէնտիսինի խըտմէթի ասքէրիյէտէն մուաֆ ատտ իտէմէզ։

Ալմանիա էկէրչի էֆբասը էհալիտէն հէր պիրինի ասքէրէ ալաճագ օլուր իսէ, մէյտանը մուհարէպէտէ 3 միլէօն 200 պին նէֆէրտէն իպարէթ պիր օրտու չըգարապիլտիկի կիպի, սուլհ վագթինտէ տախի 401 պինէ եաղընը ասաքիր ճէմ իտէպիլիր։

Ալմանիա օրտուսու էսնահ մուհարէպէտէ իւչ գըսմա թագսիմ օլունուր. պիրինճի գըսմը Սէֆէր Օրտուսու տուր քի, 744,031 նէֆէրտէն վէ 18, 391 զապըթանտան, 242,415 աթտան վէ 2,040 թօփտան իպարէթ տիր. իքինճի գըսմը Մուհաֆազա Ալաեը տըր քի, 416,032 նէֆէրտէն վէ 11,240 զապըթանտան, 38, 393 աթտան՝ վէ 314 թօփտան միւրէքքէպ տիր. իւչիւնճիւ գըսմը Տէրօզիթօ թապուրու տուր քի, 296,614 նէֆէրտէն վէ 4,796 զապըթանտան, 31,373 աթտան վէ 444 թօփտան միւթէշէքքիւլ տիւր։

Ալմանիա փիեատէ ասաքիրի, հէր պիրի իւչ թապուրտան իպարէթ օլմագ իւզրէ, 161 ալայտան միւրէքքէպ տիր։

Սիւվարի ասաքիրի 93 թապուրտան իպարէթ օլուպ, իքի չիւպէկէ միւն գասէմ տիր. — Ալմանիա վէ Բրուսիա չիւպէլէրի։ Ալմանիա չիւպէսի 8 թապուր Զըրհլը, 28 Տրակօն, 19 Հիւսար, 22 Իւհլան, 1 Սագսօն թօփճու, 1 Սագսօն գարապինալը, 2 Պավիէրալը ասքէրլէրտէն մասուտա տուր։ Բրուսիա չիւպէսի տախի 1 թապուր Գարագօլ, 1 զըրհլը, 2 Տրակօն, 1 Հիւսար վէ 3 Իւհլան ասաքիրինտէն միւթէշէքքիւլ տիւր։

Զըրհլը ասքէրլէր պիր բէվօլվէր իլէ պիր տոզրու գըլըճը համիլ տիրլէր։ Հիսարլար, պիր էյրի գըլըճ իլէ պիր գարապինա թիւֆէնկի։ Իւհլանլար, պիր գըլըճ, պիր գարապինա, պիր բէվօլվէր վէ 10 պուչուգ ատագ ուղուն օլուպ թէփէսինտէ տախի պիր պայրաղ պուլունան պիր մըզրաղ։

Թօփճու ասաքիրի 37 թապուրտան իպարէթ օլուպ, սիւվարիէ մախսուս 295 արապալը պաթարիատան վէ փիեատէէ մախսուս 46 աթլը պաթարիատան միւրէքքէպ տիր։

—o—

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Սթանտարտ զազէթասընդն Վիէնատան ալարագ նէյր իյլէտիկի պիր մէքթուպտա, պիր զաթդն Բրէնս Ֆէրտինանտ իլէ վուգուս պուլան միւլագաթը պէեան օլունմուշ տուր։

Միւլագաթը մէզքիւրէ էսնասընտա, Բրէնս Ֆէրտինանտ շու վէճհ իլէ իֆատէի հալ իթմիշ տիր։

«Պուլկարիսթանտաքի հալ ու մէվգըմնդն Պուլկարլար թարաֆընտան թէհտիտ իտիլէճէկինէ հիչ պիր վագրթ ինանամամ. պէն իսէ, քէնտի արզուսմ իլէ, Մէմլէքէթը մէզքիւրէեի թէրք իտիպ կիթմէկէճէկիմ։ Պուլկարիսթան Բրէնսի սրֆաթը յլա եէմին իթտիկիմ զէմանտէ տէրիւհտէ իթտիկիմ վազիֆէսինն իքմալ ու իֆաոը իչին օլանճա նուֆուզ ու իգթիտարըմը սարֆ իտէճէկիմ. վէ իճապ իտէր իսէ, գանըմը տախի սոն տամլասընա գատար ադըտաճաղըմ։

«Շու իֆատէլէրիմի պիր եէմինը միւէքքիտ (կրկին) օլմագ իւզրէ թէլագրը իտէպիլիրսինիզ։ Էվվէլճէ իմբարը վագրթ իչին նէ տիւրլիւ օեուն վէ էյլէնճէլէրէ մէշղուլ իտի իսէմ, չիմտի ճիւմլէսինի թէրք իթտիր. հաթթա կէզինմէկէ տախի վագրթ պուլմահ օրում։

«Պուլկարիսթան ըահաթընը պուլուպ մէմլէքէթտէ էմն ու ասաեիշ քեամիլէն հասըլ օլմատըգճա, քիթապ օգումագ մէրագ ու ինհիմաքընա տախի մէյլ վիրմէկէճէկիմ տիր։ Իմիտ իտէրիմ քի օ պահթիեարլըգ զէմանլարը կէլէճէք տիր։ Վազիֆէմի իքմալ ու իճրա իթմէքտէեիմ։

«Պուլկարիսթանդն իքթիսապը սատէթ իտէճէկինտէն տախի էմին իմ Օ հալտէ, միւտտէթի հաեաթընտա ուզրընա վագֆը վիճուտ իտէճէք օլտուղում պիր միլլէթին տավէթինէ իճապէթ կէօսթէրմիշ օլտուղումտան տօլայը, Պուլկարիսթան պանա միւթէշէքքիւր գալաճագ տըր։

ՏԱԼԻԼԻՑԵԼ

—o—

Տիւնքի կիւն, Տաբիլիսէ նաղբրը Միւնիր փաշա հազրէթլէրինին թահթըրիեասէթը ալիյէլէրինտէ օլարագ Ատլիյէ նաղբրը ճէվտէթ փաշա հազրէթլէրի վէ սիւվարի գ օսմանտանը ֆէրիզ Մէհէմմէտ փաշա վէ Շուրաի Ցէվլէթ ազասընտան Ապտուլլահ Սիւնեան փաշա հազրէթլէրինտէն միւրէքքէպ պիր գ օսմիսօն ինիգատ իյլէմիշ, վէ պու գ օսմիսօնտա Պասրա վիլայէթինին սուվէրը էսասիյէէի իսլահիյէսի մէվզուի մէվգրի թէղէքքիւր գըլընմըշ տըր։

—Եաբընքի ճումաա իրթէսի կիւնիւ Մուհարրէմին պիրինճի կիւնիւ վէ պինաէն ալէյհ սէնէ պաշը օլմագ միւնասէպէթիյլէ, Եըլարը սերատը Հումաեունունտա ըէսմը միւսիւլ վուգուս պուլաճագ տըր։ Քեաֆֆէի վիլայէթի Ֆիխամ, միւշիրանը ըզզամ, մէմուրիյնի քիրամ վէ սաիր պէնտէկեանը սատագաթ նիշան հազարաթը Մապէյնը Հումաեունը ճէնապը միւլիւքեանէեէ ազիմէթ իտէրէք, մէրասիմի թէպրիքսազիեի իյֆա իտէճէքլէր տիր։

Ատաթը տիրինէի Օսմանիյէտէն օլտուղու իւզրէ, եէվմը մէզքիւրտէ, սէրայը Հումաեուն սալօնլարընտա, էնվայը գուրապիեէլէր, շէքէրլէմէր, մէյվէլէր վէ միւթէնէվ շէրպէթլէր իլէ միւզէյեէն սուֆրալար թէրթիպ իտիլէճէք տիր։

Էսնահ մէրասիմի թէպրիքքէարիտէ, ղուրէնաան պիրի, տէրուէնինտէ ալթունտան մասմուլիքի թապագ պուռլունան վէ լիրա չարեէքլէրիյլէ մէմլու օլան քէզա պիւեիւք պիր ալթուն թէփսիսինի միւսաֆիրլէրէ թագսիմ իտէրէք, անլէրտէն ալմալարընը թէքլիֆ իտէճէք տիր։ Պու լիրա չարեէքլէրի զաթը հազրէթի փատիշահիտէն եըլ պաչը հէտիյէսի օլմագ իւզրէ իքրամ օլունուր։ Պու հէտիյէլէր «Մուհարրէմիյէ» թէմիկէ օլունուպ, ուղուրլու օլմագ վէ անլէրի ախզ իտէնլէրճէ մուճիպի պահթիեարի պուլընմագ իւզրէ ատտ ու թէլագրը օլունուր։

Մուհարրէմ ահընդն պիրինճի կիւնիւնտէ եէքտիկէրինէ ուֆագ ալթուն սիքքէլէրի կէօնտէրմէք ատէթի քեաֆֆէի էհալիի Միւսլիմէ իչին մէրիիւլ իճրա տըր։ Իչպու ատէթը գատիմէեէ պիր վագրթտան պէրու գուրապիեէ վէ շէքէրլէմէլէր պահի զամմ ու իլամէ օլունմուշ տուր։

Եէվմը մէզքիւրտէ տէվարիի էսմիյէ աչըգ գալաճագ տըր։

—Բուսիա Իմբէրաթօրու հազրէթլէրի, էօնիւմիզտէքի դեկտամբեր իչինտէ Գաֆգասիաեա կէլէճէքլէրի ճիհէթլէ ճանիպի սալթանաթը Սէնիյէտէն մէրասիմի իսշամէտի իյֆա պույրուլմագ իւզրէ, պիր զաթդն մէկմուր վէ իղամ պույրուլաճաղը իսթիսպար գըլընմըշ տըր։

—Այտըն վիլայէթի տախիլինտէ վագը Դրում մատէնի միւլթէզիմի Մ. Ճօն Բաթէրսըն պունտան իքի այ մուզատտէմ նագլ իթտիկի մատէնին ըուսումը նիսպիյէսի օլարագ, օնէր պին 200 լիրա Օսմանիէի խազինէէ թէսլիմ իյլէմիշ իսէ տէ, նագլ իյլէտիկի եիւզ պինլէրճէ թօնէլաթօ մատէնին ըուսումը նիսպիյէսի 60 պին լիրաեա պալիղ օլտուղու, վէ պու մըգտար ըէսմի մուգապիլ եալընըզ օնէր պին լիրաի Օսմանի վիրտիկի Մալիէ նաղբրը վէքիլ Յակոբ փաշաեա իհսար օլունմաղլա, փաշայի միւշարիլէյհ թարաֆընտան տախի Իզմիրտէն աչըրըլան պու քիւլլի մըգտար մատէնի կէօրէմէմէք, խապէր ալամանդլա գայտարկընը-նը վէ վազիֆէնաշինասլըղընը իսպաթ իթմիշ օլան Իզմիր մատէն միւհէնտիսինտէն սէրիէն թահգիկը քէյֆիյէթ իլէ հագրգաթը հալէ տախիր սա թէլէկրաֆ մալիւմաթ իթտան լիս զումու Օրման վէ Մէատին իտա-

բէի ումումիյեէսի թարաֆընտան լազմ կէլէնլերէ թէպլիզ օլունմուշ տուր։

— Լէվանթ Հէրալտըն թրապզոն մուխպիրի, ալաֆ. սեպտ. 1 թարիխիյլէ, շեհրը մէղքիւրտէն մէնսուպ օլ տուղու զաղէթաեա պէր վէճհի աթի իթաի մալիւմաթ իտիւօր։ — «Եաղ մէվսիմիմիզ պէր ազ սրճաղ հավալար իլէ միւրուր իթմիշ տիր։ Մամաֆիհ մահսուլաթըն նէշվ ու նիւմասընա քեաֆի եաղմուրլար տախի եաղմըշ տըր։

«Պուղտայ վէ արփա ֆէվգէլատէ մէպզուլ տըր։ Գօղ օրօս (մահէլլի թապիրինճէ, լազուրթ) էքինլերի սուրէթը մէմնունէտէ տիր։ Պու սէնէ ֆընտըզլար տախի փէք պօլ տուր։ Ֆընտըզ-չիֆթլիքճիլերի ֆընտըզլարընը պէտէլինի տէրճիպ իտէրէք սարֆ իտէպիլտիքլերի հալտէ, պունըն նէթիճէսի մէմնունիյէթպախշ օլաճաղ, վէ քեաֆֆէի սընուֆը էհալի պու հալտէն հիսսէտարը իսթիֆատէ պուլունաճաղ տըր։

«Լաքին, հայֆա՛ քի, մահսուլաթը մէզքիւրէնին իւչ չարեէկինտէն զիեատէսի՝ վատէսի չօգտան կէչմիշ ֆաիզլերէ միւնհասըր պուլունաճաղ, վէ ագչէ իսէ, ումուրը թիւճճարիյէեէ խատիմ օլաճաղ եէրտէ, թէայեիւշլերի սէնէպէսէնէ տիւշարը միւշքիւլաթ օլմագտա օլան պիչարէ քէօյչիւլերէ եէնիտէն ֆիգրաղ օլընընճաեա տէկին, միւրապահաճըլարըն գասալարընտա գալաճաղ տըր։

«Կէչէն կիւն, եէնի եօլտան պէր մէրքէպ իլէ կէչմէքտէ օլան պէր քէօյլիւեէ սիւվալիթտիմքի, «Մէրքէպին «եիւքիւնէ՞ տիր։» «Լազուրթ,» տէտի։ «Պու լազուրթ ֆամիլեանընղըն էքմէ-«կի՞ միտիր։» «Էվվէթ։» «Պու պէր «եիւք լազուրթ գա՞չ կիւն սիւրէր։» «Պէշ կիւն։» «Պիթէր իսէ, նէ՞ եա-«փարսընըզ։» «Շէհրէ կիտէրէք, տա-«հա սաթըն ալըրըմ։» «Պունուն պէ-«տէլինի նա՞սըլ էտա իտէրսինիզ։» «Պիր եիւք քէօմիւր, եախօտ պէր «եիւք օտուն, վէ եա պազը եիեէ-«ճէքլէրսաթարագ, պէտէլի իլէ լա-«զուրթ սաթըն ալըրըմ։» «Թարլա-«լարընընզտան չէրգան մահսուլաթ իլէ «կէչինէ՞մէ եօրմուսունուզ, քի թէայ-«եիւշինիւզէ մէտար օլմագ իւզրէ «օրմանլարտա ճէնապը Հագգըն թէ-«հիյնէ իթմիշ օլտուղու աղաճլարը «հէր սէնէ գաթիյլէմէկէ մէճպուր օ-«լուեօրսընըզ։» «Էվվէթ։» «Շէհր-«տէն լազուրթսաթըն ալմաղա նէ՞ վա-«գըթա գատար մէճպուր պուլունու-«եօրսընըզ։» «Մահսուլ չէրգընճաեա «տէկին։» «Հէր սէնէ պէօյլէ՞մի եա-«փարսընըզ։» «Էվվէթ։»

«Պու միւքեալէմէ՝ մէրգումմ քէօյ-լիւնիւն իտարէէնի պէր ատէմ օլտու-ղունու, մէ պէլքիտէ պօրճու պու-լունմատըղընը կէօսթէրմէքտէ տիր։ Լաքին փէք չօգլար վարտըր քի ֆա-իզ իլէ ագչէ իսթիգրաղընա մէճպուր օլմագտա, վէ աիլէլերինի պու վէճհ իլէ ֆագրը հալէ կիրիֆթար իյլէ-մէքտէ տիրլէր։ Մէրգուման քէօյ-լիւլէր հէր նէ վասրթաեա տախի միւրաճաաթ իթսէլէր, տահմա պիւտ-ճէլերինտէ պէր թէվազիւն հասըլ օլ-մաեըպ, պօրճ ալթընա կիրմէքտէ-տիրլէր։»

ԱՋԳԱՅԻՆ

—•—

Փափա հազրէթլերինին կոնդակընա ճէվապէն, տիւնքի Հայրենիքտէ, Դեր. Մելքիսեդեկ սրբազանըն էսէրի պէրբէի ումումիյեէսի թարաֆընտան լազմ կէլէնլերէ թէպլիզ օլունմուշ տուր։

— Լէվանթ Հէրալտըն թրապզոն մուխպիրի, ալաֆ. սեպտ. 1 թարիխիյլէ, շեհրը մէղքիւրտէն մէնսուպ օլ տուղու զաղէթաեա պէր վէճհի աթի իթաի մալիւմաթ իտիւօր։ — «Եաղ մէվսիմիմիզ պէր ազ սրճաղ հավալար իլէ միւրուր իթմիշ տիր։ Մամաֆիհ մահսուլաթըն նէշվ ու նիւմասընա քեաֆի եաղմուրլար տախի եաղմըշ տըր։

«Պուղտայ վէ արփա ֆէվգէլատէ մէպզուլ տըր։ Գօղ օրօս (մահէլլի թապիրինճէ, լազուրթ) էքինլերի սուրէթը մէմնունէտէ տիր։ Պու սէնէ ֆընտըզլար տախի փէք պօլ տուր։ Ֆընտըզ-չիֆթլիքճիլերի ֆընտըզլարընը պէտէլինի տէրճիպ իտէրէք սարֆ իտէպիլտիքլերի հալտէ, պունըն նէթիճէսի մէմնունիյէթպախշ օլաճաղ, վէ քեաֆֆէի սընուֆը էհալի պու հալտէն հիսսէտարը իսթիֆատէ պուլունաճաղ տըր։

«Լաքին, հայֆա՛ քի, մահսուլաթը մէզքիւրէնին իւչ չարեէկինտէն զիեատէսի՝ վատէսի չօգտան կէչմիշ ֆաիզլերէ միւնհասըր պուլունաճաղ, վէ ագչէ իսէ, ումուրը թիւճճարիյէեէ խատիմ օլաճաղ եէրտէ, թէայեիւշլերի սէնէպէսէնէ տիւշարը միւշքիւլաթ օլմագտա օլան պիչարէ քէօյչիւլերէ եէնիտէն ֆիգրաղ օլընընճաեա տէկին, միւրապահաճըլարըն գասալարընտա գալաճաղ տըր։

«Կէչէն կիւն, եէնի եօլտան պէր մէրքէպ իլէ կէչմէքտէ օլան պէր քէօյլիւեէ սիւվալիթտիմքի, «Մէրքէպին «եիւքիւնէ՞ տիր։» «Լազուրթ,» տէտի։ «Պու լազուրթ ֆամիլեանընղըն էքմէ-«կի՞ միտիր։» «Էվվէթ։» «Պու պէր «եիւք լազուրթ գա՞չ կիւն սիւրէր։» «Պէշ կիւն։» «Պիթէր իսէ, նէ՞ եա-«փարսընըզ։» «Շէհրէ կիտէրէք, տա-«հա սաթըն ալըրըմ։» «Պունուն պէ-«տէլինի նա՞սըլ էտա իտէրսինիզ։» «Պիր եիւք քէօմիւր, եախօտ պէր «եիւք օտուն, վէ եա պազը եիեէ-«ճէքլէրսաթարագ, պէտէլի իլէ լա-«զուրթ սաթըն ալըրըմ։» «Թարլա-«լարընընզտան չէրգան մահսուլաթ իլէ «կէչինէ՞մէ եօրմուսունուզ, քի թէայ-«եիւշինիւզէ մէտար օլմագ իւզրէ «օրմանլարտա ճէնապը Հագգըն թէ-«հիյնէ իթմիշ օլտուղու աղաճլարը «հէր սէնէ գաթիյլէմէկէ մէճպուր օ-«լուեօրսընըզ։» «Էվվէթ։» «Շէհր-«տէն լազուրթսաթըն ալմաղա նէ՞ վա-«գըթա գատար մէճպուր պուլունու-«եօրսընըզ։» «Մահսուլ չէրգընճաեա «տէկին։» «Հէր սէնէ պէօյլէ՞մի եա-«փարսընըզ։» «Էվվէթ։»

«Պու միւքեալէմէ՝ մէրգումմ քէօյ-լիւնիւն իտարէէնի պէր ատէմ օլտու-ղունու, մէ պէլքիտէ պօրճու պու-լունմատըղընը կէօսթէրմէքտէ տիր։ Լաքին փէք չօգլար վարտըր քի ֆա-իզ իլէ ագչէ իսթիգրաղընա մէճպուր օլմագտա, վէ աիլէլերինի պու վէճհ իլէ ֆագրը հալէ կիրիֆթար իյլէ-մէքտէ տիրլէր։ Մէրգուման քէօյ-լիւլէր հէր նէ վասրթաեա տախի միւրաճաաթ իթսէլէր, տահմա պիւտ-ճէլերինտէ պէր թէվազիւն հասըլ օլ-մաեըպ, պօրճ ալթընա կիրմէքտէ-տիրլէր։»

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Բ. Մելքիսեդեկ սրբազանը էսէրի պէրբէի ումումիյեէսի թարաֆընտան լազմ կէլէնլերէ թէպլիզ օլունմուշ տուր։

— Լէվանթ Հէրալտըն թրապզոն մուխպիրի, ալաֆ. սեպտ. 1 թարիխիյլէ, շեհրը մէղքիւրտէն մէնսուպ օլ տուղու զաղէթաեա պէր վէճհի աթի իթաի մալիւմաթ իտիւօր։ — «Եաղ մէվսիմիմիզ պէր ազ սրճաղ հավալար իլէ միւրուր իթմիշ տիր։ Մամաֆիհ մահսուլաթըն նէշվ ու նիւմասընա քեաֆի եաղմուրլար տախի եաղմըշ տըր։

«Պուղտայ վէ արփա ֆէվգէլատէ մէպզուլ տըր։ Գօղ օրօս (մահէլլի թապիրինճէ, լազուրթ) էքինլերի սուրէթը մէմնունէտէ տիր։ Պու սէնէ ֆընտըզլար տախի փէք պօլ տուր։ Ֆընտըզ-չիֆթլիքճիլերի ֆընտըզլարընը պէտէլինի տէրճիպ իտէրէք սարֆ իտէպիլտիքլերի հալտէ, պունըն նէթիճէսի մէմնունիյէթպախշ օլաճաղ, վէ քեաֆֆէի սընուֆը էհալի պու հալտէն հիսսէտարը իսթիֆատէ պուլունաճաղ տըր։

«Լաքին, հայֆա՛ քի, մահսուլաթը մէզքիւրէնին իւչ չարեէկինտէն զիեատէսի՝ վատէսի չօգտան կէչմիշ ֆաիզլերէ միւնհասըր պուլունաճաղ, վէ ագչէ իսէ, ումուրը թիւճճարիյէեէ խատիմ օլաճաղ եէրտէ, թէայեիւշլերի սէնէպէսէնէ տիւշարը միւշքիւլաթ օլմագտա օլան պիչարէ քէօյչիւլերէ եէնիտէն ֆիգրաղ օլընընճաեա տէկին, միւրապահաճըլարըն գասալարընտա գալաճաղ տըր։

«Կէչէն կիւն, եէնի եօլտան պէր մէրքէպ իլէ կէչմէքտէ օլան պէր քէօյլիւեէ սիւվալիթտիմքի, «Մէրքէպին «եիւքիւնէ՞ տիր։» «Լազուրթ,» տէտի։ «Պու լազուրթ ֆամիլեանընղըն էքմէ-«կի՞ միտիր։» «Էվվէթ։» «Պու պէր «եիւք լազուրթ գա՞չ կիւն սիւրէր։» «Պէշ կիւն։» «Պիթէր իսէ, նէ՞ եա-«փարսընըզ։» «Շէհրէ կիտէրէք, տա-«հա սաթըն ալըրըմ։» «Պունուն պէ-«տէլինի նա՞սըլ էտա իտէրսինիզ։» «Պիր եիւք քէօմիւր, եախօտ պէր «եիւք օտուն, վէ եա պազը եիեէ-«ճէքլէրսաթարագ, պէտէլի իլէ լա-«զուրթ սաթըն ալըրըմ։» «Թարլա-«լարընընզտան չէրգան մահսուլաթ իլէ «կէչինէ՞մէ եօրմուսունուզ, քի թէայ-«եիւշինիւզէ մէտար օլմագ իւզրէ «օրմանլարտա ճէնապը Հագգըն թէ-«հիյնէ իթմիշ օլտուղու աղաճլարը «հէր սէնէ գաթիյլէմէկէ մէճպուր օ-«լուեօրսընըզ։» «Էվվէթ։» «Շէհր-«տէն լազուրթսաթըն ալմաղա նէ՞ վա-«գըթա գատար մէճպուր պուլունու-«եօրսընըզ։» «Մահսուլ չէրգընճաեա «տէկին։» «Հէր սէնէ պէօյլէ՞մի եա-«փարսընըզ։» «Էվվէթ։»

«Պու միւքեալէմէ՝ մէրգումմ քէօյ-լիւնիւն իտարէէնի պէր ատէմ օլտու-ղունու, մէ պէլքիտէ պօրճու պու-լունմատըղընը կէօսթէրմէքտէ տիր։ Լաքին փէք չօգլար վարտըր քի ֆա-իզ իլէ ագչէ իսթիգրաղընա մէճպուր օլմագտա, վէ աիլէլերինի պու վէճհ իլէ ֆագրը հալէ կիրիֆթար իյլէ-մէքտէ տիրլէր։ Մէրգուման քէօյ-լիւլէր հէր նէ վասրթաեա տախի միւրաճաաթ իթսէլէր, տահմա պիւտ-ճէլերինտէ պէր թէվազիւն հասըլ օլ-մաեըպ, պօրճ ալթընա կիրմէքտէ-տիրլէր։»

ԱՋԳԱՅԻՆ

—•—

Փափա հազրէթլերինին կոնդակընա ճէվապէն, տիւնքի Հայրենիքտէ, Դեր. Մելքիսեդեկ սրբազանըն էսէրի պէրբէի ումումիյեէսի թարաֆընտան լազմ կէլէնլերէ թէպլիզ օլունմուշ տուր։

— Լէվանթ Հէրալտըն թրապզոն մուխպիրի, ալաֆ. սեպտ. 1 թարիխիյլէ, շեհրը մէղքիւրտէն մէնսուպ օլ տուղու զաղէթաեա պէր վէճհի աթի իթաի մալիւմաթ իտիւօր։ — «Եաղ մէվսիմիմիզ պէր ազ սրճաղ հավալար իլէ միւրուր իթմիշ տիր։ Մամաֆիհ մահսուլաթըն նէշվ ու նիւմասընա քեաֆի եաղմուրլար տախի եաղմըշ տըր։

«Պուղտայ վէ արփա ֆէվգէլատէ մէպզուլ տըր։ Գօղ օրօս (մահէլլի թապիրինճէ, լազուրթ) էքինլերի սուրէթը մէմնունէտէ տիր։ Պու սէնէ ֆընտըզլար տախի փէք պօլ տուր։ Ֆընտըզ-չիֆթլիքճիլերի ֆընտըզլարընը պէտէլինի տէրճիպ իտէրէք սարֆ իտէպիլտիքլերի հալտէ, պունըն նէթիճէսի մէմնունիյէթպախշ օլաճաղ, վէ քեաֆֆէի սընուֆը էհալի պու հալտէն հիսսէտարը իսթիֆատէ պուլունաճաղ տըր։

«Լաքին, հայֆա՛ քի, մահսուլաթը մէզքիւրէնին իւչ չարեէկինտէն զիեատէսի՝ վատէսի չօգտան կէչմիշ ֆաիզլերէ միւնհասըր պուլունաճաղ, վէ ագչէ իսէ, ումուրը թիւճճարիյէեէ խատիմ օլաճաղ եէրտէ, թէայեիւշլերի սէնէպէսէնէ տիւշարը միւշքիւլաթ օլմագտա օլան պիչարէ քէօյչիւլերէ եէնիտէն ֆիգրաղ օլընընճաեա տէկին, միւրապահաճըլարըն գասալարընտա գալաճաղ տըր։

«Կէչէն կիւն, եէնի եօլտան պէր մէրքէպ իլէ կէչմէքտէ օլան պէր քէօյլիւեէ սիւվալիթտիմքի, «Մէրքէպին «եիւքիւնէ՞ տիր։» «Լազուրթ,» տէտի։ «Պու լազուրթ ֆամիլեանընղըն էքմէ-«կի՞ միտիր։» «Էվվէթ։» «Պու պէր «եիւք լազուրթ գա՞չ կիւն սիւրէր։» «Պէշ կիւն։» «Պիթէր իսէ, նէ՞ եա-«փարսընըզ։» «Շէհրէ կիտէրէք, տա-«հա սաթըն ալըրըմ։» «Պունուն պէ-«տէլինի նա՞սըլ էտա իտէրսինիզ։» «Պիր եիւք քէօմիւր, եախօտ պէր «եիւք օտուն, վէ եա պազը եիեէ-«ճէքլէրսաթարագ, պէտէլի իլէ լա-«զուրթ սաթըն ալըրըմ։» «Թարլա-«լարընընզտան չէրգան մահսուլաթ իլէ «կէչինէ՞մէ եօրմուսունուզ, քի թէայ-«եիւշինիւզէ մէտար օլմագ իւզրէ «օրմանլարտա ճէնապը Հագգըն թէ-«հիյնէ իթմիշ օլտուղու աղաճլարը «հէր սէնէ գաթիյլէմէկէ մէճպուր օ-«լուեօրսընըզ։» «Էվվէթ։» «Շէհր-«տէն լազուրթսաթըն ալմաղա նէ՞ վա-«գըթա գատար մէճպուր պուլունու-«եօրսընըզ։» «Մահսուլ չէրգընճաեա «տէկին։» «Հէր սէնէ պէօյլէ՞մի եա-«փարսընըզ։» «Էվվէթ։»

«Պու միւքեալէմէ՝ մէրգումմ քէօյ-լիւնիւն իտարէէնի պէր ատէմ օլտու-ղունու, մէ պէլքիտէ պօրճու պու-լունմատըղընը կէօսթէրմէքտէ տիր։ Լաքին փէք չօգլար վարտըր քի ֆա-իզ իլէ ագչէ իսթիգրաղընա մէճպուր օլմագտա, վէ աիլէլերինի պու վէճհ իլէ ֆագրը հալէ կիրիֆթար իյլէ-մէքտէ տիրլէր։ Մէրգուման քէօյ-լիւլէր հէր նէ վասրթաեա տախի միւրաճաաթ իթսէլէր, տահմա պիւտ-ճէլերինտէ պէր թէվազիւն հասըլ օլ-մաեըպ, պօրճ ալթընա կիրմէքտէ-տիրլէր։»

Պիրինճի, Հասունեան էֆէնտինին իդրարընա նէզարէն, Փափա հազրէթ-լերի թարաֆընտան, Շարգ քիլիսէ-լերի – վէ խուսուսի իլէ էրմէնի (գա-թօլիք) քիլիսէսի հագգընտա, հատտ-ու հիսապա կէլմէզ նիյմէթլէր զու-հուրա կէլմիշ, վէ էքիտէն քէնտիսի-նէ բապթ իյլէտիքտէն պաշգա, հէ-լէ սօն կիւնլերտէ, եանի 1867 սէնէ-լէ սօն կիւնլերտէ, խուսուսի օլարագ, քէնտիլերինէ, օլ գատար լութֆլար իհսան պույրուլմուշ իմիշ քի, թէշէքքիւրին-տէն աճիզ իմիշ։ Սայիր ճիհէթլէ, Դա-թօլիքլերիմիզ հագգընտա զուհուրա կէլմիշ օլան հատտսըզ հիսապսըզ նիյ-մէթլերին, կէրչի նէտէն իպարէթ օլ-տուզունու պիլէմէեիզ, չիւնքի, մէյ-տանտէ, բուհպան թագըմը իլէ քի-լիսէլերի իչին, բարաճա եարտըմ-տան պաշգա պէր շէյ կէօրիւնմիւշ տէկիլ տիր։ Հալպու քի, սօն կիւն-լերտէ զուհուրա կէլմիշ օլան լութֆ-ու նիյմէթին նէ օլտուզունու սարա-հէթէն պէեան իյլէմիշ տիր։ Շէյլէ-քի, Կիլիկիատաքի Պատրիարքլըգ ա-թոռլարընընն պիրլէշտիրիլմէսինէ բուխ սաթ վիրմիշ վէ թաստիգ իյլէմիշ ի-միշ։ Չիւնքի մէզքիւր Կիլիկիատաքի Կաթողիկոսլուգ աթոռունուն, ճէ-պէլի Լիսնան գաեալարը արասընա-ան գալտրըրլարագ, Իսթանպօլ կի-պի պէր պէլտէյի թայիպէեէ նադլ իտիլմէսինէ քէրէմ իյլէմիշ իմիշ։

Պու նօգթա, էն զիեատէ շայեանը թէէսսիֆ վէ շայեանը տիգգաթ ի-քէն, չիւնքի, Դաթօլիքլերիմիզ, իշ-թէ ասլ օլ կիւն քէնտի սէրպէսթ-լիքլերինի, վէ քէնտի հուգուգլարը-նը, վէ Կաթողիկոսլուգլարընը զայպ իյլէմիշլէր տիր, զիրա, Կաթողիկոս-լուգ աթոռու պաշգա օլուպ, վէֆաթ-րիդ աթոռուտա պաշգա օլտուզունտա, պիթթապի, Դաթօլիքլերիմիզ, այրը այրը աթոռլարընն զիքրինի լի-անլարընտա վէ ֆիքրիրլէնտէ սագ-լատըգճա, քէնտի աթիդ քիլիսէլերին-տէն վէ միլլէթլիքլերինտէն, պիւթիւն պիւթիւն ուզագլանարագ, բէք ազ վագրթտան, պիւթիւն պիւթիւն Բօմա քիլիսէսինէ եագլաշմաեաճագլար-ը տիւշիւնիւլմիւշ տիր։ Պինաէն ալ-էյհ, Դաթօլիքլերիմիզ իշին, էն զի-եատէ մուզիրը խուսուս մէզքիւր խու-սուս օլտուղու հալտէ, Փափալարտա, էն զիեատէ ղայրէթլերինի օնա սա՛րֆ իթմիշլէր տիր, վէ Հասունեան էֆէնտի սաեէսինտէտ մուվաֆֆագ օլմուշլար տըր, վէ միւթէվէֆատ, միլլէթճէ քիւլլի զարարը մուճիպ օլմուշ օլան շու խըտմէթլերինտէն տօլաեը, կիւ-եա պիւյիւք պէր իեիլիք եարմըշլար տըր կիպի իֆթիխար իտիպ ղուրուլանմըշ, վէ զարիպ եէրիտէ շու տուր քի, գաղտրզը գուեուեա քէնտի տիւ-շէրէք, թամ եիկիրմի սէնէ պէլասը-նը, չէքմիշ տիր։

Իքինճի, կիւեա, միլլէթիմիզ թէ-վարիխի միւթալաա օլունտուգտա, էն զիեատէ բարլագ վագթիմիզ, միլ-լէթիմիզտէ, Դաթօլիքլիկին, էն զի-եատէ իլէրու կիթմիշ օլմասը, կիւ-նէշ կիպի աշիքեար սուրէթտէ կէօ-րիւլմէքտէ իմիշ, եանի Դաթօլիք օլ-մագլըգտա, օլ մէրթէպէ պէր ֆարգ, վէ հիքմէթ պուլունմագտէ իմիշ, վէ է-կէրչի, քեաֆֆէյի պատրիարքլարը-մըզ վէ եախօտ կաթողիկոսլարըմըզ, այնի թարիգի թութմուշ օլսալար ի-միշ, հէր իեիլիք, պիզիմ իչին օլուր իմիշ, վէ իչիմիզտէ շիգագ թօհումու-գալմազ իմիշ, չիւնքի, փափալարըն հիւքմէրի թահթընտա պուլունմուշ օլուրլար, վէ Քրիստոս էֆէնտիմիզտէ «գարընտաշլարընը թէէքիտ էյլէ տե-սի, եայընըզ Պետրոս առաքեալ՝ էր իթմիշ իմիշ, վէ փափալարտա, Պետ-րոս ալաքեալըն խալէֆլերի իմիշլէր։

Պունլարընն հէփսի լագրրտը տըր, կէրչի դօլայ դօլայ սէօյլէնիր, լաքին, շունա թէէսսիֆ օլունուր քի, Հա-սունեան էֆէնտի, շու միլլէթիմիզին գաթօլիքլիք սայէսինտէ նայիլ օլտու-ղու բէք չօգ իեիլիքլերին հիչ պիրի-նի, վէ էն փարլագ զաթլարընն հիչ պիրինին իսմինի պէեան իյլէմէմիշտիր։ Վէ գաթօլիքլիք սայէսինտէ կէօրիւ-լէպիլէճէք իեիլիքլերէ կէլինտիքտէ, փափալար, պըրագալըմ պիզի, պիզ-զաթ քէնտի քիլիսէլերինին էն եա-գըն ճէօմաաթը օլան Թալեանլարընն պիլէ, զէրրէ մըգտարը իեիլիքլերինի մուճիպ օլամատըգլարընաան, Էվրօպա օրթաասընտա, էն զիեատէ սէֆիլ վէ ֆագրրճա պիր հալտէ գալմըշլարտըր։

(Տեւ-ի)

* * *

ՂԱԶԷԹԱՃԸԼԱՐ ՎԷ ՂԱԶԷԹԱ ՕՅՈՒԵԱՆԼԱՐ

Ղազէթաճըլար պէր վազիֆէյի մուգատտէսէ իլէ միւքէլլէֆ օլտուգլարը հալտէ, ղազէթա գրաաթ ու միւթալաա իտէնլէր իչին շայեանը տիգգաթ նօգթալար բէք չօգ տուր։

Վիէննատա Էրմէնիճէ օլարագ նէշը սլունան Հանդէս նամ ըիսալէյի մէվգութէտէ միւնտէրիճ պէր պահս, ի-ֆատէի մէզպուրէմիզի միւէյեետ պու-լունտուղունտան, օգուեան զաթլա-ըրն նազարը տիգգաթլարընա արզ օ-լունմագ իւզրէ, պէր վէճհի աթի նագլ ու իգթիպաս օլունուր։

Լրագրական առածք եւ խորհրդածութիւնք։

1. Լրագիր մ՚ուրիշ բան չէ, բայց եթէ բաց նամակ, զոր լրագրապետք առ ամենայն ընթերցողս կ՚առաքեն։

2. Շատ լուր բերող լրագիրն՝ հարկաւ ճշմարիտ ու սուտ լրերուն մէջ շատ խտրութիւն չ՚ընէր, ինչպէս նաեւ շատախօս մարդը։

3. Մարդ մը զմեզ եթէ մէկ անգամ խաբէ՝ կը բարկանանք, կը սրտմրտինք, յաւիտեան չենք մոռնար։ Իսկ լրագիրը հազար անգամ ալ խաբէ՝ բոլորովին անհոգ կ՚ըլլանք։ — Զարմանալի՛ երեւոյթ։

Պէօյլէ ղազէթաճըլար՝ միւքէլլէֆ օլտուգլարը վազիֆէյի մուգատտէսէի նիւմայիշփերէսթիւք իլլէթինէ (ցուցամոլութիւն) ֆէտա իթմէքտէ, վէ նիւմայիշփերէսթիկի տախի սրբի մէնֆաաթը շախսիյեէլերինին հուսուլի իչին թասնի իյլէմէքտէ տիրլէր։

4. Ստուգիւ ուրախալի բան է, որ այսօրուան օրս կրթեալ անձ մ՚առանց լրագրի չ՚է կարող կենալ, իբրեւ օրըստ օրեայ կերակրոյն՝ կը կարօտի։ Ցաւալին այն է միայն՝ որ այս մտաւոր սնունդն՝ ներկայ ժամանակս մարմնոյ սննդեան պէս, այլեւայլ կերպով կը նենգուի ու կը խարդախուի։

Թէէսսիւֆ օլունուր քի, միլլէթիմիզտէն նիչէլերի, պազը ղազէթալարը պու եօլտա պուլունան զէհիրլերի իլէ զէհիրլէնմէքտէ օլուպ, վէ պունունտա էն զիեատէ մուճիպի տատ ու ֆէրեատ օլան ճիհէթի տախի, մէզքիւր զէհիրլի թէրքիպլերին պիրէր աեագլարը Բաթրիգխանէմիզտէն չըգմաեան պէր գաչ գալփագը վէ ֆէսլի իգպալճուեէնտէլերիմիզ (բախդախնդիր) եէտլերիյլէ ղըլեան իթտիրիլմէքտէ պուլունմասը տըր։ (1)

(1) Իշթէ իսպաթըտա մէյտանտէ տիր, պու հալի ճիզվիթ ղազէթասը թէմամիյլէ

5. Կ'ուզե՞ս լրագիր կարդացող մը փոքր ի շատէ ճանչնալ, հարցուր թէ կարդացածն ի՞նչ տեսակ լրագիր է։

6. Լրագիրներն յաճա՛խ կը պնդեն հասարակաց կարծեաց թարգմանն ըլլալ, մինչդեռ ընթերցողաց ականջը՝ ձայն մը միայն կը հասնի, այն է խմբագիրը։

7. Զանազան յօդուածագիրներէ շարադրող լրագիր մը կը նմանի բազմախորտիկ ճաշի, ուր բազմաթիւ ծառայք իրարու հետ մրցելով կ'ըսպասաւորուին համեղ կերակուր բերողներուն՝ քաղցրահայեաց ակնարկութիւն կ'ըլլուի, իսկ մեկնիներուն քստմնելի կերպարանք։

8. Ամենայն լրագիրք մեծաւ փութով կ'աշխատին իրենց բաժանորդաց սերն ու համակրութիւնը վաստակելու, բայց ոմանք ի զուրս ընդ վայր. որովհետեւ չ'են գիտեր այն գաղտնիքը՝ թէ ընթերցողները լիովին գոհ ընելով միայն կարող են այդ վախճանին հասնիլ։

Պազուեա գուվվէ՛թ վիրինիզ, ազիզիմ Մանզումէ, պազուեա գուվվէ՛թ վիրինիզ . . . զիրա, պիզատէ բարամըզ իլէ միլլէթիմիզին մէգհէպ վէ մէչրէպիմիզին իխլալընը մուճիպ օլան վարագալար գրաամթընա թէմայեիլաթ (միտում), վէ օլ պապատէ օլան մաղարրաթը միւթէնէվվիա հադգընտա ֆրգտանը հիսսիեաթ (նուա-

իֆրա խլէմէքտէրիր, վէ Բաթրիգխանէ-միզտէ պունա, հալէա միւսաատէ խլէ-մէքտէրիր։

ղութիւն զգացման) մէվճուտ օլտուգ-ճա, միւտահինլիք տէնիլէն օլէլպիտ-նի մէքքուհէեի կիւինմէքլիկէ իրթի-քեապ իթմէքսիզին, մէթնի պահ-տա զիքր օլունան նէթիճէեէ վպսըլ օլաճաղընըզ, վէ բարաեա հէր շէեի ֆէտտա իտէն զաղէթաճըլարրն եէրի-նի թութուպտա, ֆիքիր, վիճուտ, վէ քիսէճէ իզթիրապտան գուրթու-լաճաղընըզ հօգ տուր։

Ս. ՊԱԼԸԴՃԵԱՆ

* * *

ԹԷՔԻՐԴԱՂԸՆՏԱՆ ՄԷՐԹՈՒՊ

ՄԱՀԱԳՈՅԺ

Մալաքեան բարեհամբաւ գերդաստանն, երէկ կորսնցուց իւր ծերունազարդ անդամներէն մին Մ. Դէորգ աղա Մալաքեան։ Հանգուցեալը դարուս սկիզբները ծնած եւ հետեւապէս, աշխարհիս վերջի մեծամեծ յառաջդիմութեանց, նորանոր փոփոխութեանց ու կերպարանափոխութեանց ականատես լինելով, ննջեց այժմ ի հասակի 85 ամաց խոր ծերութեամբ, իսուգ եւ ի վիշտ համակելով իւր համբաւաւոր զաւակունք, թոռներ, ամբողջ Մալաքեան գերդաստանն եւ ողջոյն Ռոտոսթոյի ազգայինք։

Հանգուցեալը թէպէտ չէր ուսեալ ոմն, այլ կարի ուսումնասէր էր. եւ ազգային վարժարանաց շատ անգամ նիւթապէս եւ բարոյապէս օժանդակած է, կարեւոր պաշտօններ վարած է ազգային ժողովոց մէջ եւ միշտ գընահատուած են իւր աշխատութիւնք։

Հանգուցեալը էր հարուստ եւ բարեկեցիկ մի անձնաւորութիւն, էր նաեւ կարի դիմասիրտ եւ ողորմած. ո՛չ միայն զաղջատաց, կեղնքել անոր համար օտար բան մ'էր, այլ մանաւանդ շատ ու շատ անգամ իրեն պարտք ունեցողներ երբ բաղդին անուոյն հակառակ դառնալովը կը մնանկանային, նոցա պարտքերը կը ջնջէր, եւ—երբեմն նիւթապէս կ'օգնէր ալ այսպիսեաց, եւ բնաւ լսուած եւ դիտցուած չէ որ պարտքի համար մէկը բանտարկել տուած կամ դատի միջամտութեան դիմած ըլլայ։ Եւ ուստի զարմանալի չէ երբէք, երբ այսօր յուղարկաւորութեան տխուր եւ ազալի հանդէսը կը կատարուի տեսնալ մի հոծ բազմութիւն արհեստաւորաց։

Յուղարկաւորութեան հանդէսը կատարուեցաւ այսօր, ձեռամբ վիճակիս հրաժարեալ առաջնորդ Գեր. Ներսէս եպիսկոպոսի եւ Արժ. Եղրաւ վարդապետ Սաչլեանի եւ ամբողջ քահանայից եւ դպրաց դասուն։ Հանդէսին ներկայ էին նաեւ ազգային եւ օտարազգի նշանաւոր անձնաւորութիւնք եւ Բողոքական ազգայնոց Հովիւ Պատ. Յ. Տ. Ստեփանեան, Ազգապետ Հ. Դէորգ էֆէնտի Գուլուֆէպապեան եւ այլք բազումք։ Կառավարութիւնը եւս ի պատիւ հանդուցելոյն խրկած էր փօլիսներ եւ ժանտարմաներ որք հանդէսին առջեւէն կերթային իրենց հրացաններ յերկիր խոնարհեցուցած։

Յուղարկաւորութեան առթիւ ի Ս. Թագ. յեկեղեցւոջ քարոզ մը խօսեցաւ Գեր. Ներսէս Սրբազան. եւ Մեծ. Յովհաննէս էֆէնտի Եէկէնեան խօսեցաւ մի ազդու դամբանական։ Ս. Թագ. եկեղեցւոյ Պատ. Թաղ. Խորհուրդը մի պսակ նուիրած լինելով. ի դիմաց Խորհրդոյ, Մեծ Ստեփան էֆէնտի Ապազաեան ի գերեզմանատան խօսեցաւ մի յոյժ ազդեցիկ դամբանական. եւ անդ խօսեցան նաեւ դամբանականներ Մեծ. Արշամ էֆէնտի Մուրատեան եւ մի դպրոցական ուսանող։

Հանգուցեալ ազգայնոց զաւակաց, Մեծ. Մ. Հայրապետ, Մ. Յակոբ, Մ. Կարապետ էֆէնտիներու եւ Օննիկ պէյի մեր համակրական ցաւակցութիւնն յայտնելով յերկնից մխիթարութիւններ կը հայցեմք։

1888 Օգոստոս 18

ՄԻՀՐԱՆ

* * *

ԻԽԹԱՐ

Տիւնքի Նիւսխէմիզտէ տէրճ խտիլէն Սէֆալէթի Լօնտրա-Մուգատէմէնին 30ունեմու սահիֆէսինին իքինճի սիւթունու, վէ 13իւնճիւ սաթըրընտաքի «ինանմագ» լուղէթի «ինանմամագ» տէյի օգունաճագ տըր։

* * *

. . . Խմբագիր

Գեր. Տ. Գարեգին եպիսկոպոս Սըրուանձտեանց ամսոյս 28 յառաջիկայ կիւրակէ առաւօտ Թաղիս Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ մէջ սուրբ Պատարագ մատուցանելով, Ազգ. կեդրոնական Վարչութեան Կրօնական Ժողովոյ որոշմամբ քահանայ պիտի ձեռնադրէ Քղեի Զանախճիք գիւղի Ս. եկեղեցւոյն համար։

Թաղական Խորհրդոյ
Եկեղեցեաց մատակարարութեան ճիւղի
Վ. Ատենապետի
ՀՈՎՍԷՓ

Բերայ 26 Օգոստոս 1888

—Զաթէն լիրալարրտա բէշինան ալմըշըմ տըր, նէ՞ տէրսին, քէնտի սէհմինի շիմտի իսթէ՞միսին, էկէր իսթէր իսէն վիրէեիմ, - տէտի։

—Վէ՛ր պագալըմ, - տէտի արապաճը, պիր ա՜հը տէրուն չէքէրէք, - լաքին, կէօրէճէքսինտիր քի, իշպու կիտիշիմիզէ տէվամ իյլէտիքճէ պիզ, մութլագա պիր կիւն, նիուկէյթ հապսխանէսի գաբուտունտա սալլանաճաղընը տըր։

—Ատամ սէնտէ, տահա՛ իսի եա, էօյլէտէ էօլէճէկիզ տիր էօյլէտէ. էօլմէք էօլմէք օլտուղու թագտիրտէ, թարգընը ֆարգընտա՞ նէ պէյիս վար տըր, - տէտի Վիլթօն։

Մէրգում պունու սէօյլէտիկի վագըթտա, արապանը արգասընտա պուլունան պիր տէլիքտէն, ուզատըպ պէշ լիրաեր վիրտի, վէ ֆիքրինտէնտէ,

—Պէն պու իշտէ պէշ լիրա զիեատէ գազանմըշ օլտում, չիւնքի, մատամ Ֆանօշ պանա օն պէշ լիրա վիրտի, - տէտի։

Արատան պէշ տագըգա կէչտիքտէ, արապա, Սթրանկ նամ մահէլլէ վասըլ օլտու։

Կէրչի գաթի պիր տիւման հալէա օրթալըզը պիւրիւմէքտէ իտի, լաքին, պու ճիւմլէ իլէ տախի, սաաթ անճագ կիճէնին օն պիրի բատտէլէրինտէ օլտուղունտան, կիւզէլ մաղազալարտանտա պագըլարը աչըգ պուլունմագտէ, վէ ըշըգլարը բարլամագտէ իտի։

Վէ պէնաէն ալէյհ, արալըգ արալըգ, մէգքիւր ըշըգլար ա բրապանը տէրունինէ վուրմագտէ, վէ Իրլանտալը կէնճ գատընը մէլէքվարի սիմասընըտա Վիլթօն կէօրմէքտէ իտի։

Վէ, մէրգում, մէղպուրէնին հիւսնի ճէմալինի կէօրտիւքճէ, տիւչարը թէհայեիւրի ազիմ օլարագ եիւրէկի չարբմաեա պաշլամագտէ իտի։

Սթրանտ նամ մահէլլի կէչտիքտէն սոնրա, արապա Ֆլիթ սթրիթ նամ սոգագտան իչէրի կիրտի, վէ օրատանտա Ֆարինկթըն թարիգինի թութարագ, եօղուշաղը ըրմագ քէնարընա տօղրու ինմէկէ պաշլատը, վէ մէղքիւր եօղուշունտա օրթա եէրինէ տօղրու վասըլ օլտուգտա, Վիլթօն թէքրարէն արապանը տէլիկինի աչարագ,

—Աղաճըգ տուրո՛ւ վէր, - տէտի։

—Նի՞չին, նէ՞ վար տըր, - տէյի սիւալ իթտի արապաճը։

—Զիւնքի, պիրագ ճին (1) իչմէք իսթէրիմ, - տէյի ճէվապ վիրտի Վիլթօն։

Մէրգում պունու սէօյլէտիկիյլէ պէրապէր, արապատան աչաղը ինէրէք պիր մէյիանէեէ կիրտի, վէ պիր պիրի իւզէրինէ իքի գատէհճիք ճին իչտի, վէ մատամ Ֆանօշտան ալտըղը լիրալարտան պիրինի պօղտուրարագ բարասընը վիրտիքտէն սոնրա, թէքրարէն արապաեա պինտի, վէ քէյֆի պիր սէօյլէնիշ իլէ տէ, արապաճըեա խիթապէն,

(1) Պիր նէվի իչրէթ իսմի տիր։

պիր պիրլէրինի կէօրէմէտիքտէն պաշգա, կաղլարըն ըշըգլարը տախի կէօրիւլէմէմէքտէ իտի (1)։

Ինկիլիզլէրտէ պիր թապիաթ վար տըր, էօյլէ չօգլուգ, պաշգալարըն իչլէրինէ գարըշմագ իսթէմէտիքլէրինտէն, սօգագտա պիր վագտա կէօրտիւքլէրինտէ, տուրուպտա պագմագ վէ անլամագ մէրագընտա օլմագլար։

Ֆագաթ, եալընըզ բօլիսլէր, քէնտի վազիֆէլէրի իգթիզասընճա, հէր նէյտէ վուգու պուլսա, հէմ մէրագ իտէրլէր, վէ հէմտէ, պիրթապի, տուրուպ անլամագ իսթէրլէր։

Պինաէն ալէյհ, մատամ Ֆանօշուն, օլ սօղաղը կէօզտէն կէչիրմէքլիքտէն ասըլ մագսէտի, սայիր կէչիպ տէօնէնլէրէ տիգգաթ իթմէքլիքտէն իսպարէթ օլմաեըպ, անճագ, բօլիս պուլունուպ պուլունմամասընը անլամագլըգտան իսպարէթ իտի։

Հալպու քի օրթալըզը տիւման պիւրիւմիւշ օլուպ, վէ մէղքիւր Տիւտլէյ սօգաղընտա իսէ չալաճագ պիր շէյ պուլունմատըզընտան, բօլիտէ, նատիրէն կէօրիւլմէքտէ իտի։

(1) Պու քիթապտա, պու եօլտա գաթի տիւմանըն զիքրի բէք չօղ կէչճէք օլտուղունտան, շէհրի մէղպուրու կէօրմիւշ օլմաեանլար իչին, հէր նէ գատար ինանըլմագ պիր հալ տիր կիպի կէօրիւնէճէք իսկատ, բէքատ սահիհ տիր։ զիրա, պուրատաքի պիպզ հէր կիւն մալիւմ օլան տիրլիր վէ պէրրագ հավալար, Լօնտրատտա նատիրէն կէօրիւլմէքտէ տիր։

Զիքրի սէպգաթ իսէն արապաճըտա, գաբուտա պէքլէմէքտէ իտի։

—Օ՜հ, օ՜հ, - տէտի մէրգում, մատամ Ֆանօշուն, տիգգաթը աղիմէ իւզրէ կէօզ կէզտիրտիկինի կէօրիւնճէ, - զանն իտէրիմ քի, եինէ պանա տայիր պի՛ր իշինիզ պուլունմագտէ օլմալը տըր, էօյլէ տէկի՞լ մի։

—Էվվէթ, էվվէթ, վէ հաթթա, պու տէֆաքի պախշիշինիզտէ զիեատէճէ օլաճագ տըր, - տէտի մատամ Ֆանօշ։

Վէ, մէրգումէ պունու սէօյլէտիքտէն սոնրա, եիւզիւնիւ, օլ կէնճ գատընը ումուզունտա թութարագ գաբունուն արգասընտա պէքլէմէքտէ պուլունան Վիլթօ, նա չէվիրէրէք։

—Հա՛յտէ, չաբո՛ւգ, սօգագտա՛ քիմսէլէր եօգ իքէն, ամբ՛ էր չունու արապանը իչինէ, - տէտի։

Վէ, օլ կիւճիւ գուվվէթի պէրքէմալ պուլունան Վիլթօն տախի, հէման մէրսուսէնին էմրինի իճրա պիրլէ, կէնճ գատընը արապա տէրունինէ աթը վիրաի, վէ օլ մէրթէպէտէ պիր չաբուգլանգիւզրէ աթտը քի, մէգքիւր աղըր եիւքիւն, գարը վէ եա էրքէքօլմասընը կէօրիւպ անլամագլըզա պիլէ արապաճընըն վագթի զամատը։

Մէգքիւր արապա իքի թէքէրլէքլի օլուպ, զաեէթլէ չաբուգ եիւրիւր, վէ արապաճըտա արագատա ջթուրուր նէվտէն իտի։

Մատամ Ֆանօշ տէրհալ գաղ-

Զիքրի սէպգաթ իսէն արապաճըտա, գաբուտա պէքլէմէքտէ իտի։

—Օ՜հ, օ՜հ, - տէտի մէրգում, մատամ Ֆանօշուն, տիգգաթը աղիմէ իւզրէ կէօզ կէզտիրտիկինի կէօրիւնճէ, - զանն իտէրիմ քի, եինէ պանա տայիր պի՛ր իշինիզ պուլունմագտէ օլմալը տըր, էօյլէ տէկի՞լ մի։

—Էվվէթ, էվվէթ, վէ հաթթա, պու տէֆաքի պախշիշինիզտէ զիեատէճէ օլաճագ տըր, - տէտի մատամ Ֆանօշ։

Վէ, մէրգումէ պունու սէօյլէտիքտէն սոնրա, եիւզիւնիւ, օլ կէնճ գատընը ումուզունտա թութարագ գաբունուն արգասընտա պէքլէմէքտէ պուլունան Վիլթօ, նա չէվիրէրէք։

—Հա՛յտէ, չաբո՛ւգ, սօգագտա՛ քիմսէլէր եօգ իքէն, ամբ՛ էր չունու արապանը իչինէ, - տէտի։

Վէ, օլ կիւճիւ գուվվէթի պէրքէմալ պուլունան Վիլթօն տախի, հէման մէրսուսէնին էմրինի իճրա պիրլէ, կէնճ գատընը արապա տէրունինէ աթը վիրաի, վէ օլ մէրթէպէտէ պիր չաբուգլանգիւզրէ աթտը քի, մէգքիւր աղըր եիւքիւն, գարը վէ եա էրքէքօլմասընը կէօրիւպ անլամագլըզա պիլէ արապաճընըն վագթի զամատը։

Մէգքիւր արապա իքի թէքէրլէքլի օլուպ, զաեէթլէ չաբուգ եիւրիւր, վէ արապաճըտա արագատա ջթուրուր նէվտէն իտի։

Մատամ Ֆանօշ տէրհալ գաղ-

ՍԱՀՄՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ

—o—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Օգոստոս 26

Էսկ. Ում. տիւն ագշ. գաբ.	16-23
» » » էն եիւքսէք	16-24
» » » էն աշաղը	16-25
Պու սապահ աշբլտը	16-24
Իսթիգրաղը տախիլի տիւն գաբ.	38-13
» » էն եիւքսէք	38-13
» » էն աշաղը	38-12
» » աշբլտը	38-12
Մբսբը մութթահբտը գաբ.	-
Պու սապահ աշբլտը	-
Սէրի Ա.	24-30
» Բ.	15-
» Գ.	16-24
Ռումէլի շըմէնտբֆէրի	42-25
Մագչէ ֆաիզի	6-
Բաբօր Ղրշ.	-
Հէվալէսիզ »	-

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ Բ. Բ.	7-27
Սթանպօլ պանգասը	6-27
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4- 7
Թրամվայ	4-70

—

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ. տան	Ղրշ. Փ.
Գէեազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-11
Մէթալիք »	103-30
Գէշիք »	103-30
Սլթըրգ »	103-30
Ինկիլիզ լիրասը	110-38
Ֆրանսըզ ալթունը	88-
Բօլ	91- 5
Գրէմից ալթունը	31-20
Գարպօն գայմէսի	8-83

—

ՀԱՄԱՌՕՏ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ
Ի պէտս
ԱԶԳԱՅԻՆ Վ. ԱՐԺԱՐԱՆՈՑ
Աշխատասիրեալ
Ի Բ. Մ. ՊՕԶԱՃԵԱՆԷ
Գին 100 փարա
Պարզ ընթերցարանէ մ'աւելի աժան

—

Ազգային Պատմութեան սոյն նոր դասագիրքն թէ եւ անուամբ համառօտ, այլ իւր մէջ կը բովանդակէ մեր ազգին պատմութեան հին եւ ժամանակակից բոլոր դէպքերն, իրենց պատճառներով ու հետեւանքներով բացատրուած, այնպէս որ իւր նոր դասակարգութեամբ, ժամանակագրութեամբ, դիւրահասկանալի ու մաքուր լեզուաւ, եւ որ աւելին է, ց'արդ նմանը չ'տեսնուած դնոյ աժանութեամբ յարմարագոյն դասագիրքն է մեր նախակրթարանաց համար։

Հրատարակիչն սոյն աշխատութիւնը նուիրած է բարեյիշատակ Կիւլպէնկ Մ. Սերովբէ էֆէնտիի անմոռանալի անուան, փափաքելով պատուել մեծանուն ազգասէրին յիշատակը։

Կեդրոնատեղին է հեղինակին գրատունը, Զագմագճըլար թիւ 36։

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԵՒ ՅԵՐԵԿԵԱՅ ԻՍԿԻՒՏԱՐ

—o—

Ս. Զ Դ

—

Այս վարժարան, որ 12 տարիներէ ի վեր անընդհատ ու կանոնաւոր յարատեւութեամբ կ'աւանդէ ի ձեռն մի ճշմարտապէս ընտիր ուսուցչական մարմնոյ բազմակողմանի խնամեալ կրթութիւն մը եւ որ ցաշդ բազմաթիւ բարեկիրթ՝ քաջուսումն ու լեզուագէտ երիտասարդներ պատրաստած է Ազատական, Առեւտրական ու Ճարտարական ասպարէզներու, կ'սկսի իւր Երեքտասաներորդ տարեշրջանն յառաջիկայ Սեպտեմբեր 5ին երկուշաբթի։

Նոյն օրէ սկսեալ բաց է վարժարանն. իսկ դասուց սկզբնաւորութիւնն տեղի կունենայ սեպտեմբեր 13, երկուշաբթի։

Նոր աշակերտ տալ փափաքող ծնողք կրնան տեսակցիլ Տնօրէնին հետ ամեն օր վարժարանին մէջ։

Հիմնադիր-Տնօրէն
Ռ. Ց. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

ՃԳՆԱՒՈՐ

եախօտ

ԷՀԼ ԻԻԼ ՎԱՀՏԷԹ

—

ՄԻԹԷՐՃԻՄԻ
ԿԷԼԻՊՕՂԼՈՒ Տ. ԽՈՐԷՆ ՔԱՀԱՆԱՑ
Կ. ՊԱՐԹԵՒԵԱՆ

—

Մէզքիւբ բիսալէճիք Թիւրքճէ լիսան իւզրէ օլուպ, 92 սահիֆէտէն իպարէթ օլտուղու, վէ Արամեան տպարանտա կիւզէլճէ թապ իտիլմիշ պուլունտուղու հալտէ, քեազրտ գաբագլըսը 2 ղուրուշ, վէ դալըն գապ-ալըսը տախի 2 1/2 ղուրուշա սաթըլմագտա տըր։

Մէզքիւբ բիսալէճիք հէմ թէլէֆիւզ վէ հէմ իսթիֆատէ իտիլէճէք պիր էսէրի պէրկիւզիտէ օլտուղունտան, հէր քէսին օգումանընը աքզու վէ նասիհաթ իտէրիզ։

ԻԼԱՆ

ՏՕԲԹ. Օ. ՌՈՂՅԱՑԷԼԵՌՆ Լ.ՖԷՆՏԻ

Պէյօղլուտա, Շիշլի սօգաղընտա Ն. 11.

Տօգթ. Ս. Ռաֆայէլեան Լ.Ֆ., ապրիլին պ'րինճի կիւնիւնտէն իթիբարէն, հէր սապահ, սաաթ 3 տէն 6 եա գատար, Իսթանպօլտա, Բէօբրիւ պաշընտա Բիւշիքեան պիրաաէրլէրին էճզախանէսինտէ պուլունուր։

Բազար իրթէսի վէ ճիւմաա կիւնլէրի, Պէյլերպէկինտէ, Շարգիյէտ էճզախանէսինտէ, սաաթ 7 տէն 10ա գատար պուլունուպ, վէ եալընըզ ճիւմաա կիւնլէրի խասթէկեանը մէճճարէն գապալ իտէր։

Յալը. վէ բէնշէնպիհ, վէ ճիւմաա իրթէսի կիւնլէրի, սաաթ 7 տէն 10ա գատար. քէնտի ի ամէթկեահընտա պուլունուպ, եալընըզ բէնշէնպիհ կիւնլէրի մէճճանէն պագար։

Զարշէնպիհ կիւնլէրի, Սամաթեատա, Թրամվայ եօլունտա, էրմէնի Գաթօլիք քիլիսէսի գարշըսընտա վագը 357 նիւմէրալու խանէտէ, սաաթ 7 տէն 10ա գատար, մէճճանէն խասթա թէտավի իտէր։

ՋէՑԼ. – Դատըն վէ էրքէքլէրտէ զուհուր իտէն իտրար վէ բահիմ եօլու խաթալըգլարը, մէսէլա, Ֆրէնկի, գըսըրլըգ, չէնվէրՋիպլիք, վէ ղայրիհիմ, իուսուսի պիր սուրէթտէ թէտավի օլունուր։

բուեու գաբաեարագ, էվտէն իչէրի կիրտի։

—Լօնտրա-քէօբրիւսիւնէ՛, -տէյի պաղբրարագ, կիտիլէճէք օլան մահէլլի արապաճրեա խապէր վիրտի Վիլթօն։

Արապաճը աթընը գըրպաճլատը, վէ արապատա քէմալի սիւրաթ իւզրէ կէթմէկէ պաշլատը։

Պու հէնկեամտէ Վիլթօն, մէզպուրէէի գաթան գօլթուղունտան պըրագմատըղը թագտիրտէ արապանը պիր քէօշէսինէ չէքի վիրտի։

Զանն իտէրսին քի, մէրգում, կիւեա քէնտինին պիր սէվկիւլիսիւնիւ գուճագլամագտա իտի։

Արապա պիր եոգուշտան աշաղը գաեըպ ինմէքտէ իտի։

Վէ, մէզքիւբ սօգագտա, պիր գաչ գըթա, արապա ալէթլէրի եաբար տէմիրճի տիւքքեանլարը պուլունմագտէ օլուպ, վէ մէզքիւբ տիւքքեանլարընը օճագլարըտա եանմագտէ պուլունտուղունտան, ըշըգլարը, տիւմանլար օրթասընտա, թա ուզագտան, Իրլանտալը կէնճ գատընը եիւղիւնէ վուրմագտէ իտի։

Վիլթօն, սըրֆ բարա խաթըրը իչին եիւքլէնիպտէ ըրմաղա աթմագ իւզրէ կէօթիւրմէքտէ պուլունտուղու էօյլէ պիր կէնճ գատընը, օլ անէ տէկին, եիւղինիւ պիլէ կէօրմէմիշ օլտուղու թագտիրտէ, պիրտէն պիրէ, մէզքիւբ տիւքքեանլարընը ըշըգլարը սէպէպինտէն իսէ կէօրտիկիւնտէն, իւզէրինտէ պիր սարսըլըշ էսէրի հիսս իթմէկէ պաշլատը, չիւնքի, մէզպուրէ, զաթէն պիր հիւանի ճէմալի պինազիրէ մալիքէ պուլունտուգտան պաշգա, օլ պայդընլըգ հալինտէ տախի, պիթթապի, տահա զիեատտէ պիր պիկիւնահլըգ վէ պիր լաթիֆլիք քէսպ իթմիշ օլտուղունտան, վիճտանը թէլլէրի թահրիք օլունմագտէ իտի։

Մէրգում, օլ տագըգատա վիճտանընտան թաղէիդ օլունարագ, կէրչի, քէնտու քէնտուեէ,

—Օ՛ֆ, չիմտի, պու մէրթէպէ պիր հիւանի ճէմալէ մալիքէ պուլունան կէնճ պիր գատընը, թէլէֆ իթմէքլիք, մէկէրչի ճայի՞ղ մի տիր, - տէտի իսէտէ, արապա եօլունա տէվամ իտիպ, վէ մէզքիւբ սօգագլարըն ըշըգլարընտան ուզագլանարագ, թէքրարէն Իրլանտալը կէնճ գատընըն սիմասընտա պիր գարանլըգ գաբլատըղընտան, էվվէլքի հիսսիյեաթընը ունութտուգտան պաշգա, հաթթա նատիմ տախի օլարագ, քէղալիք քէնտի քէնտուեէ,

—Նէ՛ գատարտա ղարիպ պիր հալ տիր պու, ազ գալտը քի, ըրգգաթ ու մէրհամէթիմ թահրիք օլունարագ, կիրիֆթարը նէտտամէթ օլաճագ իտիմ. ա՛, ա՛, իեի՛ եա, մէկէրչի պէնիմ պու հալիմտէտէ ըրգգաթ ու մէրհամէթ տէնիլէն չէյ ճայիզ օլապիլի՞ր մի, միւմքին օլապիլի՞ր մի, պէնիմ իչին ճայիզ վէ միւմքին օլապիլէն պիր չէյ, թա թուրթուլու պտա, օլ Նիւկէյթ մահպուսխանէսի գաբուսունտա ասըլընճաեա գատար, վէ նասըլ քի մէզքիւբ կիւնիւ կէօրմէքլիկիմէտէ, չօգ պիր վագըթ գալմաեըզ եագլաշմագտէ օլմալը տըր, ըրգգաթ ու մէրհամէթ տէնիլէն չէեի ունութարագ, պի իսապէր կէպի պիր հալտէ պուլունմագլըգ տըր, -տէտի։

Պիր խայլիճէ կիթտիքտէն սօնրա, արապա պիր մահէլլտէ պիրտէն պիրէ տուրտու, վէ արապաճրտա, արապանընը արգասընտա պուլունմագտէ օլան պիր տէլիկի աչարագ, Վիլթօնա խիթապէն,

—Պագսանա՛, Վիլթո՛ն, -տէտի։

—Նէ՞ տիր օ, նէ՞ վար տըր, -տէտի Վիլթօն։

—Սանա պիր սէօյլէեէճէկիմ վար տըր, - տէտի արապաճը։

—Սէօյլէ՛ պագաերմ... -տէտի Վիլթօն։

—Լօնտրա-քէօբրիւսիւնէ կէօթիւրտիւկիւմիւզ նէ՞ տիր։

—Նէ՞ օլաճագ, պիր գարը տըր, - տէտի Վիլթօն։

—Էօլմի՞ւշ միւ տիւր, եօգսա սա՞ղ մը տըր, - տէտի արապաճը։

—Խա՛յր, էօլմէմիշ տիր, ֆագաթ, պաեըլմըշ տըր, -տէյի ճէվապ վիրտի Վիլթօն։

—Ա՛, ա՛, էօյլէ իսէ օլամազ պու, Վիլթօն, -տէտի արապաճը։

—Նի՞չին, սէպէ՞պ նէ տիր, - տէտի Վիլթօն։

—Չիւնքի, պէն պունու եարամամ... պէն, անճագ չօճուգլարըն պօղուլմասընա բազի օլապիլիրիմ, խայր, խայր, գարըլարը պօղմագլըղը գապուլ իտէմէմ, - տէտի արապաճը։

—Անճա՛յիպ, նէ՞ տիմէք տիր պու, իսթէր գարը օլսուն վէ իսթէր չօճուգ, մէկէրչի իքիսի տախի պիր տէկ՞իլ մի տիր, վէ նիհայէթ, պօղմագ, պօղմագ տէկի՞լ մի տիր, - տէտի Վիլթօն։

—Խայր, իքիսի պիր տէկիլ տիր, էվվէլա, պիր գատընը պօղմագլըգ, պիւեիւք պիր ֆէլաքէթէ սէպէպ օլմագլըգ տըր, - տէտի արապաճը։

—Պա՛գսանա, լաթիֆէնին վագթի տէկիլ տիր, պէսպէչլի սէնին միւբատրն, կիւլմէքլիք էյլէնմէքլիք օլմալը տըր, -տէտի Վիլթօն։

—Խայր, ճիտտի սէօյլեեՋիւմ, վէ իքինճիսի տախի, չօգտա իհթիմալտէն տիր քի, մէրգումէ աեըլըրսա... պաղբրմաեա պաշլար... - տէտի արապաճը։

—Օլ պապտէ էլէմ իւզրէ օլմամալըսըն, զիրա գաթան էօյլէ պիր թէհլիքէ պուլունմագտէ տճկիլ տիր... չիւնքի, մէրսումէեէ աֆիոն բուհու իչիրիլմիշ տիր, վէ ատէթա էօլիւմ հալինտէ պուլունմագտէ տիր, - տէտի Վիլթօն։

—Իեի էմմա, պու իշտէ, պիզէ՞ նէ վիրիլէճէք տիր պագալըմ, - տէյի սիւալ իթտի արապաճը։

—Պէշ թանէ լիրաճըգ։

—Իքիմի՞զ իչին մի։

—Խա՛յր, պէհէրիմիզ իչին տախի պէշէր լիրա։

Արապաճը հալէա թէրէտտիւտ իւզրէ պուլունմագտէ օլտուղու թագտիրտէ,

—Պու ճիւմլէ իլէ տախի, Վիլթօն, բէք ֆէնա իշ տիր պու իշ, - տէտի։

Վիլթօնտա, մէրգում ճայմաեըպտա, պիր իեիճէ խաքեաթ օլսուն նէյեէթիլէ։

ճուգ, մէկէրչի իքիսի տախի պիր տէկ՞իլ մի տիր, վէ նիհայէթ, պօղմագ, պօղմագ տէկի՞լ մի տիր, - տէտի Վիլթօն։

—Խայր, իքիսի պիր տէկիլ տիր, էվվէլա, պիր գատընը պօղմագլըգ, պիւեիւք պիր ֆէլաքէթէ սէպէպ օլմագլըգ տըր, - տէտի արապաճը։

—Պա՛գսանա, լաթիֆէնին վագթի տէկիլ տիր, պէսպէչլի սէնին միւբատրն, կիւլմէքլիք էյլէնմէքլիք օլմալը տըր, -տէտի Վիլթօն։

—Խայր, ճիտտի սէօյլեեՋիւմ, վէ իքինճիսի տախի, չօգտա իհթիմալտէն տիր քի, մէրգումէ աեըլըրսա... պաղբրմաեա պաշլար... - տէտի արապաճը։

—Օլ պապտէ էլէմ իւզրէ օլմամալըսըն, զիրա գաթան էօյլէ պիր թէհլիքէ պուլունմագտէ տճկիլ տիր... չիւնքի, մէրսումէեէ աֆիոն բուհու իչիրիլմիշ տիր, վէ ատէթա էօլիւմ հալինտէ պուլունմագտէ տիր, - տէտի Վիլթօն։

—Իեի էմմա, պու իշտէ, պիզէ՞ նէ վիրիլէճէք տիր պագալըմ, - տէյի սիւալ իթտի արապաճը։

—Պէշ թանէ լիրաճըգ։

—Իքիմի՞զ իչին մի։

—Խա՛յր, պէհէրիմիզ իչին տախի պէշէր լիրա։

Արապաճը հալէա թէրէտտիւտ իւզրէ պուլունմագտէ օլտուղու թագտիրտէ,

—Պու ճիւմլէ իլէ տախի, Վիլթօն, բէք ֆէնա իշ տիր պու իշ, - տէտի։

Վիլթօնտա, մէրգում ճայմաեըպտա, պիր իեիճէ խաքեաթ օլսուն նէյեէթիլէ։